

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН ЯАМ

БНСУ ДАХЬ ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БНСУ ДАХЬ ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН 2023 ОНЫ 11 ДҮГЭЭР САРД ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

СӨҮЛ ХОТ

2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдөр

БНСУ дахь Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээний төв нь Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцааны бодлогын хэрэгжилтийг хангах зорилтын хүрээнд Монгол Улс, БНСУ-ын Хөдөлмөрийн Яам хоорондын “Хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл олгох тогтолцоо”-ны дагуу БНСУ-д ажиллах хүч илгээх тухай харилцан ойлголцлын санамж бичиг, ХНХЯ-ны эрхлэх асуудлын хүрээнд ажил олгогч, ажилтан хоёрын хооронд байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээнд хяналт тавьж биелэлтийг хангуулах, Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, Монгол Улсын Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн алба хооронд байгуулсан харилцан ойлголцлын санамж бичиг, бусад холбогдох хууль тогтоомжуудыг хэрэгжүүлэн, БНСУ-д ажиллаж амьдарч буй иргэдийнхээ эрх ашгийг хамгаалан ажиллаж байна.

Төв нь Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын тасаг, Нийгмийн даатгалын тасаг гэсэн 2 тасагтайгаар тайлант хугацаанд ажлын чиг үүрэг, хуваарийн дагуу дараах ажлуудыг гүйцэтгэлээ. Үүнд:

1. АЖИЛЛАХ ХҮЧ ИЛГЭЭХ САНАМЖ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАЖ, ХӨДӨЛМӨРИЙН ХАРИЛЦААТАЙ ХОЛБООТОЙ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛУУД

- 1.1 Хөдөлмөрийн гэрээт ажилчидтай холбоотой өргөдөл, гомдлын хүрээнд
- 1.2 БНСУ-д хууль бусаар ажиллаж байгаа иргэдээс ирсэн өргөдөл, гомдлын хүрээнд
- 1.3 Гэрээт ажилчдын ахисан түвшний боловсролыг дэмжих ажлын хүрээнд

2. НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАЖ, НИЙГМИЙН ДААТГАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛУУД

- 2.1 БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллаж буй иргэдийг нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд албан журмаар хамруулах, Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээ бичиж олгох
- 2.2 БНСУ-д оршин сууж буй иргэдийг Монгол Улсын нийгмийн даатгалын сайн дурын даатгалд хамруулах, нийгмийн хамгааллын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээ бичиж олгох
- 2.3 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого төвлөрүүлэх ажлын хүрээнд
- 2.4 БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр (Е-9, Н-2 визээр) ажиллах хугацаандаа тус улсын Үндэсний тэтгэврийн даатгалд шимтгэл төлсөн иргэдийн шимтгэлийг олгуулах ажлын хүрээнд

3. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР ГҮЙЦЭТГЭСЭН БУСАД АЖЛУУД

- 3.1 Мэдээлэл, сурталчилгааны ажлын хүрээнд
- 3.2 Сургалт, судалгааны ажлын хүрээнд
- 3.3 Бусад дотоод ажлын хүрээнд

1. АЖИЛЛАХ ХҮЧ ИЛГЭЭХ САНАМЖ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАЖ, ХӨДӨЛМӨРИЙН ХАРИЛЦААТАЙ ХОЛБООТОЙ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛУУД

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын тасаг нь 2023 оны 11 дүгээр сарын 01-нээс 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн хооронд хөдөлмөрийн харилцаанд тулгарсан асуудлаа шийдвэрлүүлэхээр танхим, цахим, утас болон факсаар хандсан нийт 282 иргэний санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч, БНСУ-ын Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн яам, Үндэсний тэтгэврийн алба болон ажил олгогч эзэд, холбогдох бусад байгууллагуудтай харилцан зөвшилцөх, эвлэрүүлэн зуучлах, гомдол барагдуулах, орчуулга хийх, хууль эрхзүйн зөвлөгөө өгөх зэргээр үйлчилгээ үзүүлэн, өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэж ажиллав.

Тус ажлын үр дүнд БНСУ-ын “Самсунг” даатгалын оршин суух хугацаа дуусгавар болсны даатгал, нутаг буцах зардал, гэнэтийн ослын даатгал, үйлдвэрлэлийн ослын даатгал, авч чадаагүй цалин хөлс зэрэг нийт 58,047,641 вон /тавин найман сая дөчин долоон мянга зургаан зуун дөчин нэг/-ыг Монгол Улсын иргэдэд олгууллаа. Тухайлбал, нутаг буцах замын зардал 4,000,000 вон, Самсунг даатгалын газраас 13 дахь сарын цалин хэлбэрээр 28,976,640 вон, хууль бусаар ажилладаг иргэдийн авч чадаагүй цалин хөлс 3,500,000, 13 дахь сарын цалин 10,000,000 воныг ажил олгогчоос тус тус гаргуулан өргөдөл гаргагчдад олгуулсан.

1.1 Хөдөлмөрийн гэрээт ажилчидтай холбоотой өргөдөл, гомдлын хүрээнд:

- Төвийн цахим хуудсаар ирж буй өргөдлийг төрөлжүүлэн хүлээн авч, 48 иргэний санал, хүсэлтэд холбогдох зөвлөгөө мэдээллийг өгөв.
- Хөдөлмөрийн гэрээт ажилтан Ш.О-ын асуудлаар 2023 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдөр Чонжү хотод ажилласан. Уг гэрээт ажилчин нь цус харваж хагалгаанд орсон боловч хэвийн байдалдаа эргэн орохгүй байгаа бөгөөд ажил олгогчтой уулзан асуудлыг тодруулахад бид нараас шалтгаалах зүйл байхгүй учраас ажлаас өөрийн хүсэлтээр гарах өргөдлөө бичиж өгөхийг хэлсэн байгаа гэх зэргээр асуудлыг өөрсдөөсөө түлхэж байгаа тул харьяа хөдөлмөрийн хэлтсийн гадаад ажилчин хариуцсан тасгийн даргаас зөвлөгөө мэдээлэл авч ажиллалаа. Ажил олгогч

ажилчныг хүндэтгэх шалтгаангүйгээр ажлаас халах, дотуур байрнаас хөөх зэрэг ёс зүйгүй үйлдлүүд гаргаж байгаа тул “Ким Чон” хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх төвийн өмгөөлөгч Ан Жунь Хагтай хамтран ажиллаж байна.

1.2 БНСУ-д хууль бусаар ажиллаж байгаа иргэдээс ирсэн өргөдөл, гомдлын хүрээнд:

1.3 Ахисан түвшнийг дэмжих ажлын хүрээнд

- Е-9 статусаас Е-7-4 рүү визний ангиллаа солиулж ахисан түвшинд хүрэх хүсэлтэй иргэдийг бүртгэлийн санд оруулж, холбогдох сургалтад бүртгүүлэх, бусад зөвлөгөө мэдээлэл өгч, оноог тооцоолж өгөв.

1.4 Гадаад харилцаатай холбоотой ажлын хүрээнд

- БНСУ-ын Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн яам, АҮХНХЭГ-с зохион байгуулсан хэлэлцүүлэг арга хэмжээнд 2023 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдөр оролцов. Арга хэмжээнд илгээгч 16 орны элчин сайдууд, хөдөлмөрийн атташе, төвийн дарга нар тус хэлэлцүүлэгт санал бодлоо илэрхийлсэн ба манай талаас тогтвортой нөхцөлөөр 1 үйлдвэртээ тасралтгүй ажиллаж буй гэрээтүүдийг дэмжих бодлого хэрэгжүүлэх зорилгоор тэдний гэр бүлийн хүмүүсийг Солонгос улсад чөлөөтэй ирж очих боломжоор хангах, мөн түүнчлэн гэрээт ажилчдын сонгон шалгаруулах насны хязгаарт уян хатан хандах зэрэг санал хүсэлтийг илэрхийлэв.
- БНСУ дахь Хөдөлмөр Нийгмийн Хамгааллын Үйлчилгээний Төв БНСУ-ын Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хэрэг эрхлэх газартай “Хамтран ажиллах гэрээ”-г 2023 оны 11 дүгээр сарын 17-ны өдөр шинэчлэн байгуулав.

2. НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАЖ, НИЙГМИЙН ДААТГАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛУУД

2.1 БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллаж буй иргэдийг нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд албан журмаар хамруулах, Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээ бичиж олгох ажлын хүрээнд

Тайлант хугацаанд нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд 47 иргэнийг шинээр хамруулан Солонгос улсад гэрээгээр ажиллагсдын /<https://app.ndaatgal.mn:811/ndweb/> программд мэдээллийг бүртгэн гэрээ байгуулав. Нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан иргэдэд шинээр 47, гэрээний хугацаа сунгасан 25, ажлын байраа сольсон, гэрчилгээг гээж үрэгдүүлсэн, албан байгууллага нь хүсэлт гаргасан 12 даатгуулагчид Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээг тус тус бичиж олгов.

2.2 БНСУ-д оршин сууж буй иргэдийг Монгол Улсын нийгмийн даатгалын сайн дурын даатгалд хамруулах, Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээ бичиж олгох

11 дүгээр сарын 30-ны байдлаар сайн дурын даатгалд нийт 1,026 даатгуулагчийн бүртгэл хийгдэж, холбогдох хувийн хэргийг хөтлөн сайн дурын даатгалын /https://app.ndaatgal.mn:811/sdkorea/ программд мэдээллийг тогтмол шинэчлэн, хяналт тавин ажиллав.

Тайлант хугацаанд 20 иргэнийг сайн дурын даатгалд шинээр хамруулж, гэрээ байгуулав. БНСУ-ын ААН-д хөдөлмөр эрхэлдэг 22 даатгуулагчийн хүсэлтийн дагуу Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээг бичиж олгов. Мөн 2023 оны 10 дугаар сарын 31-нээр гэрээ дуусгавар болсон даатгуулагч нарын гэрээг сунгаж ажиллав.

2.3 Нийгмийн даатгалын сангийн шимтгэлийн орлого төвлөрүүлэх ажлын хүрээнд

НДЕГ-ын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн А/04 тушаалаар тус тасгийн 2023 оны орлогын төлөвлөгөө 3,347,614,600.00 төгрөгөөр батлагдсан бөгөөд сар бүрийн орлогын төлөвлөгөө 278,967,883.33 төгрөг болно.

Тус тасаг нь тайлант хугацаанд тэтгэврийн даатгалын шимтгэл 35,770,500.00 вон, сайн дурын даатгалын шимтгэл 49,678,054.00 вон, нийт 85,448,554 вон буюу 226,438,668.10 төгрөгийн шимтгэлийн орлогыг төвлөрүүлж, 11 дүгээр сарын орлогын төлөвлөгөөг 81 хувийн гүйцэтгэлтэй биелүүлэв.

Солонгос улсад гэрээгээр ажиллагсдын /https://app.ndaatgal.mn:811/ndweb/ программ, сайн дурын даатгалын https://app.ndaatgal.mn:811/sdkorea/ программд даатгуулагчдын мэдээлэл, гэрээний хугацаа, шимтгэл төлөлтийн тооцоог тус тус хянаж ажиллав.

Хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллагсдын ажил олгогчдод тухайн сарын болон өмнөх саруудын шимтгэл төлөхийг сануулж, 409 ширхэг нэхэмжлэл факсаар илгээн, 726 даатгуулагчтай шимтгэл төлөхийг шаардаж утсаар холбогдов.

Орлогын төлөвлөгөөний биелэлт 11 дүгээр сарын байдлаар харуулбал

Хүснэгт-1

/2023.11.30-ны байдлаар, ханш 2.65/

Сар	Сарын орлогын төлөвлөгөө /төгрөгөөр/	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийн орлого		Сайн дурын даатгалын шимтгэлийн орлого		Нийт төвлөрүүлсэн шимтгэлийн орлого		Биелэлтийн хувь	Тухайн сарын МБ-ны эхний даваа гаригийн хаалтын ханш
		Воноор	Төгрөгөөр	Воноор	Төгрөгөөр	Воноор	Төгрөгөөр		
11	278,967,883.33	35,770,500.00	94,791,825.00	49,678,054.00	131,646,843.10	85,448,554.00	226,438,668.10	81	2.65

2.4. БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр (Е-9, Н-2 визээр) ажиллах хугацаандаа тус улсын Үндэсний тэтгэврийн даатгалд шимтгэл төлсөн иргэдийн шимтгэлийг олгуулах ажлын хүрээнд

БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллах хугацаандаа БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн даатгалд даатгуулаад нутаг буцсан, төлсөн шимтгэлээ буцааж авахаар ирүүлсэн 194 дүгээр ээлжийн 5 иргэний материал НДЕГ-аас ирснийг БНСУ-ын ҮТА-д илгээсэн ба өмнө нь ирсэн 186, 190-193 дугаар ээлжийн хариуг шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна.

3. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР ГҮЙЦЭТГЭСЭН БУСАД АЖЛУУД

3.1 Мэдээлэл, сурталчилгааны ажлын хүрээнд

- Төвийн үйл ажиллагаа, мэдээлэл, сурталчилгааны чиглэлээр төвийн цахим хуудсанд 3 мэдээ, төвийн нийтийн цахим хуудсанд 5 мэдээ мэдээлэл оруулан ажиллав.
- Тайлант хугацаанд нийт давхардсан тоогоор 1,142, үүнээс 1,123 иргэн, даатгуулагч, ажил олгогчид утсаар, 19 иргэн, даатгуулагчид биечлэн Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжууд, БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн даатгалаас буцаан олголт авах талаар болон бусад төрлийн мэдээлэл, заавар, зөвлөгөө өгч, сурталчилгааны материал тараан ажиллав.
- 11 дүгээр сарын 16, 27-ны өдөр МУ-аас хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллахаар БНСУ-д ирэх 83 гэрээт ажилчдад ирэхийн өмнөх сургалтыг онлайн хэлбэрээр зохион байгуулж, нийгмийн даатгалын хууль, тогтоомжийн тухай мэдээ, мэдээлэл өгөв.

3.2 Сургалт, судалгааны ажлын хүрээнд

- БНСУ-д 2023 оны 11 дүгээр сард хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллахаар ирэх 83 иргэнд ирэхээс өмнөх сургалтыг цахим хэлбэрээр 2023 оны 11 дүгээр сарын 16, 27-ны өдрүүдэд зохион байгуулав. Иргэдэд:
  - ХНХҮТ-ийн үйл ажиллагааны товч танилцуулга
  - Солонгос улсын хууль, дүрэм, журам
  - Монгол иргэдийн гэмт хэрэгт холбогдож буй байдал
  - Үйлдвэрийн осол, үйлдвэрийн ослын даатгал, ХАБЭ, ослоос урьдчилан сэргийлэх
  - Суугаа орондоо дасан зохицоход анхаарах зүйл
  - Ур чадвартай ажиллах хүч Е7 визний талаар
  - Хууль бусаар оршин суухын сөрөг тал, хуулийн дагуу оршин суухын давуу талуудын талаар
  - Нийгмийн даатгал гэсэн сэдвээр гэрээт иргэдэд мэдээлэл, зөвлөгөөг өгч асуусан асуултад хариулав.
- БНСУ-ын ХАБЭАХЭГ-ын олон улсын хамтын ажиллагааны даргад санал тавин, төвийн нийт албан хаагчид 18 хүнийг цагт тус газрын харьяа Жэчон хотын чадамжийн төвд ХАБЭА-н чиглэлээр сургалтад хамруулах хүсэлтийг 2023 оны 11 дүгээр сарын 20-ний өдөр ХАБЭАХЭГ-т илгээв.

3.3 Бусад дотоод ажлын хүрээнд

- Сөүл хотын Жумбугийн цагдаагийн газартай хамтран гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн тараах материалыг тус улсад оршин суугаа Монгол иргэдэд түгээв.
- Төвийн “Ёс зүйн дэд хороо”-г 2023 оны 11 дүгээр сарын 8-ны өдөр байгуулав.
- Нийгмийн даатгалын аппликейшнд бүртгүүлэх 6 иргэний хүсэлтийг хүлээн авч, бүртгэлийг баталгаажуулан, иргэдэд бүртгүүлэх кодыг илгээв.
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжид заасан болзол нөхцөлийг хангасан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэмж авах эрх үүссэн 3 даатгуулагчид зохих журмын дагуу даатгуулагчийн тодорхойлолтыг гаргаж, шаардлагатай бичиг баримтыг монгол хэл рүү хөрвүүлж өгөв.
- Нийгмийн даатгалын сангийн шимтгэлийн орлогыг НДЕГ-ын Төрийн банкин дахь холбогдох дансанд шилжүүлэн, тайлан мэдээг гарган НДЕГ-ын СБГ-ын холбогдох албан тушаалтанд хүргүүлэв. Мөн 6 даатгуулагчаас ирсэн өргөдлийг хүлээн авч, цаг тухайд нь шийдвэрлэв.

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН
ТАСГИЙН САР ТУТМЫН ТООН МЭДЭЭ
/2023 оны 11 дүгээр сар/**

№	Агуулга	Дүн
1	Иргэдэд олгуулсан мөнгөн дүн	58,047,641 вон
2	Шийдвэрлэсэн өргөдөл, гомдол	282